

Sportistu tiesību un pienākumu deklarācija

(logotips)

Sportistu izveidots citiem sportistiem, izmantojot pasaules mēroga konsultāciju procesu un atspoguļojot sportistu viedokli.

Sportisti un viņu intereses ir olimpiskās kustības neatņemama daļa. Šajā deklarācijā ir izklāstītas vienotas sportistu vēlamās tiesības un pienākumi olimpiskajā kustībā un tās locekļu jurisdikcijā. Tās pamatā ir Vispārējā cilvēktiesību deklarācija un citi starptautiski atzīti cilvēktiesību standarti, principi un līgumi. Tās mērķis ir virzīt olimpiskās kustības rīcību.

Visi olimpiskās kustības dalībnieki, jo īpaši Starptautiskā Olimpiskā komiteja, starptautiskās sporta federācijas un nacionālās olimpiskās komitejas, centīsies veicināt šo tiesību un pienākumu ievērošanu. Tās tiek mudinātas izstrādāt mehānismus efektīviem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem saistībā ar šīm tiesībām un pienākumiem, un sportisti tiek mudināti šos mehānismus izmantot.

I. Sportistu tiesības

Šīs deklarācijas mērķis ir veicināt sportistu spējas un iespējas:

1. sportot un sacensties, nepakļaujoties diskriminācijai rases, ādas krāsas, reliģijas, vecuma, dzimuma, seksuālās orientācijas, invaliditātes, valodas, politisko vai citu uzskatu, nacionālās vai sociālās izcelsmes, īpašuma, dzimšanas vai cita neizmaināma statusa dēļ;
2. būt daļai pārredzamas, godīgas un vienlīdzīgas konkurences sporta vides, jo īpaši tādas, kas cīnās pret dopinga lietošanu un manipulācijām sacensībās un nodrošina pārredzamu tiesāšanu, atlases un kvalifikācijas procesus, kā arī atbilstošus sacensību, tostarp treniņu, grafikus šāda veida sacensībās;
3. laikā un saprotami piekļūt vispārīgai informācijai par sportistiem un ar sacensībām saistītiem jautājumiem;
4. piekļūt izglītībai ar sportu saistītos jautājumos, kā arī strādāt vai studēt, kamēr sportists aktīvi trenējas un sacenšas, ja sportists to izvēlas un ja tas ir praktiski iespējams;
5. izmantot iespējas gūt ienākumus saistībā ar savu sportista karjeru, vārdu un atpazīstamību, vienlaikus ievērojot intelektuālā īpašuma vai citas tiesības, pasākuma un sporta organizācijas noteikumus, kā arī Olimpisko hartu;
6. taisnīga un vienlīdzīga dzimumu pārstāvība;
7. garīgās un fiziskās veselības aizsardzība, tostarp droša sacensību un treniņu vide un aizsardzība pret ļaunprātīgu rīcību un uzmākšanos;
8. ievēlētā sportistu pārstāvniecība olimpiskās kustības sporta organizācijās;
9. ziņot par neētisku rīcību, nebaidoties no represijām;
10. konfidencialitāte, tostarp personiskās informācijas aizsardzība.
11. vārda brīvība;
12. pienācīgs process, tostarp tiesības uz taisnīgu lietas izskatīšanu saprātīgā termiņā, ko veic neatkarīga un objektīva komisija, tiesības pieprasīt atklātu lietas izskatīšanu un tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību.

II. Sportistu pienākumi

Ar šo deklarāciju sportisti tiek mudināti:

1. aizstāvēt olimpiskās vērtības un ievērot olimpisma pamatprincipus;
2. cienīt sporta integritāti un sacensties vienlīdzīgos konkurences apstākļos, jo īpaši, nelietojot dopingu un neveicot cita veida manipulācijas sacensībās;
3. rīkoties saskaņā ar SOK Ētikas kodeksu un būt aicinātiem ziņot par neētisku rīcību, tostarp par dopinga lietošanas, manipulāciju ar sacensībām, aizliegtas diskriminācijas, ļaunprātīgas rīcības un uzmākšanās gadījumiem;
4. ievērot piemērojamos valsts tiesību aktus, kvalifikācijas procesu un sacensību noteikumus, sporta veida un attiecīgās sporta organizācijas noteikumus, kā arī Olimpisko hartu;
5. cienīt citu sportistu, viņu pavadošo personu, brīvprātīgo un visu pārējo personu tiesības un labklājību, kā arī nediskriminēt viņus sporta vidē un atturēties no politiskām demonstrācijām sacensībās, sacensību norises vietās un ceremonijās;
6. cienīt olimpiskās kustības solidaritātes principu, kas ļauj sniegt palīdzību un atbalstu sportistiem un olimpiskās kustības dalībniekiem;
7. būt paraugam, tostarp, veicinot sportu vienlīdzīgos konkurences apstākļos;
8. būt informētam un apzināties savus pienākumus;
9. piedalīties tiesas sēdēs, ja tas tiek pieprasīts, un sniegt šajās tiesvedībās patiesas liecības;
10. piedalīties un balsot sportistu pārstāvju vēlēšanās;

Šī deklarācija olimpiskās kustības vārdā tika iesniegta un pieņemta 133. SOK sesijā Buenosairesā (Buenos Aires).

10.09.2018.